

NAROČNINA
Celoletna \$2.
Polletna \$1.25
Chicago celo leto \$2.50
Inozemstvo \$3.00

SUBSCRIPTION
One Year \$2.00
Half Year \$1.25
Chicago one Year 2.50
Europe \$3.00

EDINOST

PISARNA
1849 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone: Canal 98.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

Gesloga tlači

Naslikal
I. J. JERICH

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO

SREDA 10. NOVEMBRA 1920.

ŠTEV. (NO.) 63

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

CHICAŠKI ŽUPAN BO OČISTIL MESTO.

—Župan Thompson in okrajnopravnik sta zavzela novo stališče, ter bo sta nastopila popolnoma neodvisno da se odpravijo vsi likerji in alkoholni pijace iz mesta Chicago.

—Župan se je izjavil, da bo porabil vso svojo moč, ki mu je podeljena kot županu, da očisti iz chicaškega mesta ta nesramni madež. Na stavljeni bodo novi detektivi, ki bodo na delu noč in dan, da se omejita razpasena nepostavna alkoholna bolezen, ki jo širijo med narod raznih delomržnih sleparji.

Državni pravnik Clyne se je tudi izjavil v pričo več uglednih meščanov, da ima na imeniku nad 300 oseb, ki bo za nje vsak čas izdal zaporna povelja. "Mi moramo zatreći to bolezen v našem mestu in mu priboriti ugled v tem oziru, tako, da bo Chilago slovela po vesoljem svedeči ne samo po svoji velikosti, tem več tudi po svojem ugledu."

ŠPANCI SE ZOPET UPIRajo

—Iz Madrida se poroča, da so v mestu Barcelona izbruhnili nemiri: poboji so na dnevnem redu. Dosečaj je bilo že več usmrčenih in ranjenih. Nemire so baje zanetili komunisti.

ANGLEŽI PUSTOŠijo NA IRSKEM.

—Poročila ki prihajajo iz Irskih zopet navajajo nova hudodelstva, ki jih izvršuje na irski zemlji britanska soldatska.

V mestu Tralee na Irskem so britanski vojaki napadli neko društvo, ki je ravno zborovalo v svoji dvorani. Ljudstvo je bilo mirno, kar na enkrat pa se navali nanje angleška soldatska in jih začne butati s puškinimi kopiti. Društvenikom so zaplenili vso upravo, knjige itd., dasravno je bilo to podporno društvo. Ta slučaj je Irce do kraja razčačil, tako, da so še isti večer sklicali protestni shod. Ko je to opazila britanska soldatska je naskočila mirno ljudstvo brez najmanjšega vzroka, ter med množicami mesarila prav po nečloveško. Niti na otroke in ženske se ni ozirala. Povzročili so ljudstvu velikansko škodo, požgali veliko pohištva in opustošili sploh vse, kar so dosegli.

Zares lep vzgled od civilizirane Anglije!?

MEKSIKANSKA VLADA ZAPLENILA PREMOGOVNIKE.

—Poročila iz Meksika naznanjajo, da je vlada zaplenila vse premogorove po vse državi. Do tega korača jo je privedlo to, da lastniki premogorov niso imeli najmanjše ambicije, da bi se poravnale stavke, ki so trajale že dalje časa.

Vlada je imenovala sedaj poseb-

nih komite, ki bo vodil celo stvar iz popolnoma drugega stališča. Pre-mogorovi bodo začeli obravotati ta koj in delavcem se bo ugodilo v vseh zahtevah.

FRANCOZ IZNAŠEL NAJHITREJSI ZRAKOPLOVNI STROJ.

—Francoski armadni zrakoplovec stotnik De Romanet je iznašel nov aparat, ki bo vodil zrakoplov z velikansko naglico 309 kilometrov na uro. Ta hitrost bo prekašala vse do sedanje iznajdbe v tem oziru.

KALIFORNIJCI VOLILI ZA NOVO POSTAVO.

—Volilci države Kalifornije so z veliko večino volili na novo predlagano postavo, ki določa, da se v bodoče nobeden tujec, ki ne more postati Ameriški državljan, ne more kupiti ali najeti nikakih zemljišč.

ANGLEŠKI PREMOGARJI SE VRNILI NA DELO.

—Splošna stavka angleških premogarjev se je formalno končala dne 5. navecra zvečer, ko so glasovali stavkarji za sprejem ponudenih pogojev od strani Angleške vlade.

Ta teden upajo, da bo že vse na delu.

VELIKA TROJICA EDINA PROTI TURČIJI.

—Pariška poročila naznajajo, da je velika trojica to je Anglija, Francija in Italija edina, da vse tri velesile skupno nastopajo in pazijo, da se obdrži njih vpliv nad otomanskim cesarstvom. Ta pogodba je bila baje podpisana še 10. avgusta t. l. v Sevres, tedaj, ko so formalno podpisali turško mirono pogodbo. Do sedaj je bila tajna in še le sedaj je na neki način prišla v javnost.

ZDR. DRŽAVE BODO NACIONALIZIRALE PREMOGOROVE

—Republikanska senatorja Wm. M. Calder in W. W. Edge imata pripravljeno resolucijo in načrte da ako lastniki premogorov takoj ne znižajo cen premogu in stem olajšajo splošni položaj, tedaj Zdr. Države takoj zaplenijo vse premogorove po vse Uniji.

ZADUŠNICE ZA IRSKEGA MUČENIKA.

—Predzadnji teden so se vršili po vseh irskih cerkvah slovesni cer-

NAROČNIKOM MOHORJEVIH KNJIG.

—Naznanjamo, da prejmemo v nekaj dneh iz stare domovine "Mohorjeve knjige." — Vsi, ki si žele Mohorjeve knjig, naj iste takoj na ročce pri našem upravnemu.

NAJNOVEJŠE VESTI.

Jugoslovansko poslanstvo Washingtone poroča:

Beograd, 5. nov. — V smislu mirovne pogodbe z Bulgarijo so jugoslovanske čete zasedle ozemlje, ki po pogodbi pripade kraljevini SHS. Pripomniti je, da je kraljevina s tem pridobila ozemlje na desnem bregu reke Timok, — tako, da teče sedaj reka po našem ozemlju, — z mestom Caribrod in Brosiljgrad ter pokraji na Strumice z mestom istega imena.

V soglasju s členom 105 mirovne pogodbe z Bulgarijo je minister za zunanje stvari ukazal pristojnim oblastem, naj bulgarske vojne ujetnike takoj pošljejo domov, v kolikor že niso odšli pred podpisom mirovne pogodbe.

JADRANSKO VPRAŠANJE REŠENO.

Poročilo iz Londona dne 9. novembra poroča, da se je v Santa Margherita, kjer se je vršila konferenca med Italijo in Jugoslavijo radi Jadranskega vprašanja, to vprašanje srečno rešilo (?).

Glavne točke pogodbe so:

1. Istrijanska meja se je rešila v prilog Jugoslaviji.
2. Reka ostane neodvisna in zvezana po ozkem pasu z Italijo.
3. Zader pade pod Italijanske suverenitete.
4. Otoki Cres, Lušin in Unie (?) pridejo pod Italijo.

Ministerski predsednik Giolitti bo podpisal pogodbo v imenu Italije 11. novembra.

Napol uradno poročilo sporoča, da so se meje v Julijskih Alpah rešile popolnoma po želji Italije, bodisi glede geografske, bodisi glede vojaške meje. (To se pravi, da je še cela Primorska in južnozahodni del Kranjske Italiji.) Meja bude obsegala Nanos in bo del države Reke.

ni obredi za ranjim irskem mučenikom Terence Mac Swinem.

—V Chicaški nadškofijski katedrali Najsvetejšega Imena je daroval slovensko sv. mašo Rt. Rev. Monsignor M. J. Fitzsimmons, V. G. Pri sv. maši je asistiral več duhovnikov, glavno ceremonijo pa je imel sam naš prevzeti nadškof G. W. Mundlein.

IZŠEL JE!

"Koledar Ave Maria za leto 1921.: te dni smo ga začeli razposiljati. Dobili ga bodo najprej zastopniki, katere lepo prosimo, da ga takoj razdele med one, ki so si ga pri njih na ročili.

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

KRŠČANSKA VERA JE REŠILA POLJSKO.

—Neki poročnik Ameriškega Rdečega Križa, ki se je te dni vrnil nazaj iz Poljske, se je takole izjavil: "Edino krščanska vera je rešila Poljsko. Človek, ki se je nahajjal v Poljski državi v njenih kritičnih trenutkih, ve, kaj je za Poljski narod storilo krščanstvo. Občudoval sem iz dna srca neumorna dela poljskih redovnih sester. Same so stradale in odtrgavale od svojih ust, samo, da je imela poljska mlada siročad kaj jesti."

Kot član Rdečega Križa srčno priporočam Ameriki, da pomore Poljski na noge, kajti Poljska tvori steno obrambe, na katero pritska kruti sovražnik sv. vere in krščanstva, — civilizaciji nevarni koljivizem.

Tako za to pogodbo bo sledila pogodba z Italijo glede trgovine.

Santa Margherita, Italija. — Poroka se uradno, da je minister Trumbić sprejel vse italijanske zahteve, ki so mu jih stavili zastopni ki italijanske vlade.

Rapallo, Italija. — Poročilo iz tega mesta pravi, da še ni popolnoma rešeno vprašanje glede suverenite na otoki Lušin, Cres in nad 7. drom, enako ne glede zahtev Italije po ozemlju za vsemi temi točkami, katere zahteva Italija, kakor tudi, da ni rešeno še vprašanje glede aneksijske več dalmatinskih otokov, zlasti Lussin, Lissa in Lagusto.

VOJNO GLEDALIŠČE KJER SE KAŽEJO NESPODQBNOŠTIL.

V Chicagi se je te dni započelo z živahno akcijo proti vsem gledališčem premikajočih se slik. Celo akcijo vodi naš prezvišeni vladnik nadškof George W. Mundlein. Izrazil se je vprito eminentnih vladnih organov: "Jaz bi veliko rajš rešil nedolžnost enemu otroku, kot pa zgradil najkrasnejše poslopje današnjega sveta." To je bojni klic našega prevzetenega nadškofa. Kampanja se je pričela in jo podpira nič manj kot 70,000 članov društva Najsvetejšega Imena.

Boj proti sličnim nespodobnostim raznih gledališč traja že cela leta. Lansko zimo je mestna uprava načrtovala, da pritek našega nadškofa imenovanega posebno komisijo, kateri je načrtoval bivši sodnik Hurley. Tej komisiji je bila odločena naloga cenzurirati vse slike, ki bi se našle neprimernе za mladino.

Sedaj pa se poizkuša po lastnikih gledališč, da bi se vzelo to pravico iz rok župana in načelnika chicaške policije, ter isto izročilo v roke municipalnega odbora.

Vse to pa je zvijača lastnikov chicaških gledališč. Oni bi radi prenestili to oblast v roke municipalnega odbora, vedoč, da se ta odbor ne bo vtikal mnogo v njihove načrte in zadeve.

S tem načrtom so mislili, da bojo kovali svoje groše niakuževali chicaško mladež. Toda naš dušni nadškof stoji na straži in je tej gozdnini krepko stopil na rep. Tako je prav! Če si izpridimo mladino, teda si zpridimo vse. Zato čuvajmo mladino!

Spomnite se svojih domačih!

Bežični čas je tisti čas, ko se vsakdo spomni na svoj rojstni kraj, na svoje sorodnike. Zato bo prav, da se jih spomnimo tudi letošnji Božič, jim pošljemo kaj za praznike in jim olajšamo njih bedo.

V takih slučajih pa si zapomnite, da Vam nič ne bo poslal denarja v stari kraj cene, kakor mi, Mi Vah računamo cene istega dne, ko prejmemo Vaš denar.

Sedanje cene za pošiljanje denarja v Jugoslavijo in zasedeno ozemlje so:

300 kron.....	\$ 2.60	50 lir.....	\$ 2.20
400 "	\$ 3.58	100 "	\$ 4.40
500 "	\$ 4.45	200 "	\$ 8.30
600 "	\$ 5.37	300 "	\$ 12.20
700 "	\$ 6.24	400 "	\$ 16.10
800 "	\$ 7.16	600 "	\$ 24.65
900 "	\$ 7.93	700 "	\$ 28.50
1.000 "	\$ 8.70	800 "	\$ 32.70
5.000 "	\$ 43.00	900 "	\$ 37.10
10.000 "	\$ 84.00	1.000 "	\$ 40.00

Vsa pisma naslavljajte na:

EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

IZ NEW YORKA.

V nedeljo dne 31. oktobra smo imeli zopet vesel dan, ponovili smo namreč igro "Slovo in vrnitev", katera je izpadla v vseh pomenih z najboljšim vspehom. Zato tukaj izrekam vsem cenjenim igralkam in igralcem nanjprisrtečnje zahvalo. Zlasti za zato, ker so se tako požrtvovalno poprijeli ponavljalnih vaj. Tukaj se resnično izprevidi kaj naredi sloga. Zaupajoč, da me bodo še zanaprej podpirali, imam upanje, da bomo imeli prav živahno letošnjo jesen in sploh celo sezono, v kateri se prirejajo ljudske igre.

Vspored igre je bil sledič: 1. Zajgrala je slovenska godba nadvse izvrstno. 2. Zapela Domovina krasno pesmico "Naša Zvezda", (Občinstvo je Domovini burno nazdravljalno). 3. Zatem je sledila igra "Slovo in vrnitev."

Med presledki igre (pri aplaudiranju) sta priredila Frank Hribar in Rudi Potočnik prav šaljive prizore in sicer tako da so splošno pravili da kaj takega še ni bilo v naših dvorani.

Zares prava dva sta se podstopila teh vlog ali, da imata tako zmožnost, nismo nikdar pričakovali.

Dotični, ki se mi je na koncu igre zahvalil, je vedno dobro i došel k meni, ker upanje imam, da bo polagoma prišel do spoznanja in se zavedal, kaj je njegova prva dolžnost.

Dne 27. oktobra smo ustanovili v tukajšnji dvorani t. j. 62 St. Mark Place keglarski klub h kateremu je takoj prvič pristopilo 18 članov. Tako se počasi gibljemo in upamo, da nam bo kegljarski klub prinesel mnogo zabavnih večerov.

Predsednik kluba je Joe Podboršek; blagajnik je Joe Žokil in tajnik pa je Rudi Potočnik. Le tako fantje korajno naprej, da bomo imeli res sčasoma še telovadni oddelk, kar bo v razvedrilo za dušo in telo.

Torej na svidenje vsaki pondeljek večer v naši dvorani.

Poročevalec.

DILLON, MONTANA.

Naj se tudi jaz malo oglasim tako, da bodo cenjeni čitatelji znali, da tudi v tej naselbini žive ljudje ki čitajo katoliško časopisje. Imamo pa tudi mnogo takih, ki nikdar ne vidijo cerkev od znotraj. Socijalistično časopisje jih je zastrupilo in sedaj niso ne krop ne voda, ne vedo komu bi sledeli, dobrim ali slabim.

Tukaj smo skoraj sami farmarji. Imamo veliko živine, posebno ovacje nad 2,000 v mojih pašnikih, tako, da se mi večkrat katera izgubi, pa se to je zelo težko zapaziti pri takih velikih množinah. Drugače se mi pa prav izvrstno godi tu na naših krasnih planinah, katere bi ne zamenjal za obena velikomestja.

Sedaj pa Vas prisrčno lepo pozdravljam in ostajam Vaš zvesti na ročnik,

Anton Vidic,
iz Montanških planin.

Springfield, Ill. Minuli teden smo v naši slovenski cerkvi z običajno slovesnostjo opravljali štirideseturno pobožnost. Vodil jo je veleč. g. F. J. Ažbe, župnik iz Waukegan, Ill. Prvi dan je ginkljivo govoril šolarjem, kako bi naj svoje starše privarjali in prosili da bi se vdeležili pobožnosti in sprejeli ljubega Ježusa v svoje srce. Pri večernih pobožnostih je častiti pridigar govoril v angleškem v slovenskem jeziku. Udeležba je bila dobra osobito od strani drugih narodnosti. Pri sklepni pobožnosti so bili pričujoči slediči gospodje: Veleč. dekan Riesen župnik Fennessey kitajski misijoar frančiškan Blaser, veleč. župnik Ažbe, kapelan Gatton in domači župnik Mažir.

O priložnosti svojega obiska v Springfieldu je veleč. g. Ažbe tudi uradno predsedoval seji tukajšnjih društev K. S. K. J. Pričujoči člani so v veliki večini slovesno obljudili,

da bodo zanaprej ravno tako "dobro" spolovali svoje krščanske dolžnosti kakor "dosedaj". Veleč. g. duhovni vodja je sejo vodil nad vse taktno, diplomatično, milosrčno in kadar je bilo potreba tudi energično.

Forest City, Pa. — Pretekli petek smo obesili v zvonik tukajšnje slovenske cerkev tri nove zvono, katerih teža znaša 2600 funtov in stanejo 2500 dolarjev. Ljudje so naravnost razoračani, ko slišijo lepo ubranje zvonenja kot v starem kraju.

Glede ženitovanj moram poročati, da prekosimo marsikatero slovensko naselbino. Posebno pa so se začeli vrstiti v tem oziru člani in članice tukajšnjega pevskega društva "Naprej"; skoraj bi rekel da je postal to nalezljiva bolezen.

Prvi se je poročil g. Jos. Lavriča iz Št. Lovrenca ob Temenici na Dolenjskem z gdč. Mary Zidar iz Forest City, drugi Jakob Gnidica iz Dolenje vasi pri Ribnici z gdč. Fanny Oštir iz Forest City, tretji Ignacij Kamin iz Čateža pod Zaplazom z gdč. Jos. Znidaršič iz Forest City. Četrtri, ki se bo poročil prihodnjo sredo, je Alojzij Vidovic iz Borovnice na Notranjskem in gdč. Ivana Slapničar iz Forest City.

Ker je lepa slovenska navada, da se taki dogodki obhajajo slovesno, smo se tudi mi na vseh treh svatbah (upamo, da se bomo i na četrti) veselo zabavali do ranega jutra ob zvonkih harmonike, in kar je običaj nega pri takih prireditvah (čeravno časi kritični) je bilo v izobilju.

Vsi ženini in neveste so aktivni člani pevskega društva "Naprej", najsibro petja ali dramatike. Zato jim klicemo: Na mnoga leta v novem stanu z željo, da še v nadalje ljujejo pri društvu kot so dosej!

Fantom in dekletom pa svetujemo, da pristopijo k pevskemu društvu "Naprej". Tukaj imate lep zgled, da se ravno pri našem društvu lahko osrečite za celo življenje.

Društvo "Naprej" priredila na Thanksgiving Day 25. novembra predstavo "V Ljubljano jo dajmo" s petjem. Po predstavi bo banket v proslavo obletnice društva. Na to prireditve zopet vladno vabimo tukajšnje rojake in rojakinje, da nas posetijo. Zagotovljamo vam vnaprej da se boste ta večer prav od srca zamejali.

V soboto 30. oktobra je nenadoma umrl občne spoštovani rojak John Tomič, star okoli 50 let. Zadela ga je kap. Doma je bil iz Planine na Notranjskem. Zapusča ženo in pet otrok, večinoma odraščenih. Pokojni je bil član društva Zvezda št. 100 SDPZ. in slovaškega društva sv. Mihaela. Svojčas je bil glavni nadzornik društva sv. Barbare. Pogreb se bo vršil v torek 2. nov. dopoldne na slovensko pokopališče sv. Jožefa. Pokojni je bil prvi, ki so mu zvoni novi zvoni. Naj mu bo lahka zemlja, družini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Ely, Minn. — Dne 30. oktobra se je poročil Matevž Krebs z Marijo Matko ki je ravnokar došla iz starega kraja iz Jugoslavije. Mr. Krebs je uslužben pri Joseph Mantel Trgovina z železnino. Želimo obilo sreče.

Poročevalec.

Brooklyn N. Y. — Še nekaj naj omenim! Gospod urednik kako nas veseli, ko nas obiskuje vaš brihtni Pavle Zagaga iz Chicaga. Škoda le, da premalkrat pride. To se nam tudi zdi čudno, kako je to, da Pavel Zagaga popolnoma drugače govorja, kakor Peter Zagaga. Saj sta vendar brata, ali ne? Tudi v obraz je Pavel ves drugačen kakor je Peter. Kako je to. — Mrs. Šnešal.

Opomba urednika: Gospod Pavel Zagaga ne prezrite tega dopisa. Odgovorite tej gospoj sami! Prosim. Urednik.

Millvale, Pa. — Mi u Vas polažemo naše potpuno povjerenje jer ste ozbiljni i vrijedni ljudi! Baš za-

CHIČASKE NOVICE.

.. V nedeljo večer je družinski večer Društva Najs. Imena. Vsi farani so uljudno vabljeni, da se udeleže te prireditve. Vstopnice stanejo 50c za osobo, za večerjo. — Imeli bomo govornikov iz mesta v angleščini in slovenščini. — Posebno so vabljeni člani društva Mož Najsvejetjega Imea, društva krščanskih mater, mladenički klub sestega Štefana in dekliška Marijina družba. — To bode velik užitek za vsakega, ki se bode udeležil. — Rojaci, pridite vsi.

Prišel je iz Evrope ta teden Mr. Ivan Račič, vseučiliščnik, ki bode nadaljeval svoje študije za zdravnika na vseučilišču v Chicago. Gospod ima že dve leti vseučilišča, enega v Zagrebu in enega v Ljubljani.

Mr. Ivan Račič bode sprejel glavno uredništvo lista "Edinosti". Z njim smo dobili novo izvrstno moč pri našem listu. — Objednem je pa kot izvrstni glasbenik sprejel tudi organistovska službo pri Sv. Štefanu. — Blagemu gospodu klicemo prisrčni dobro došli. — S prihodom tega mladega in navdušenega narodnjaka v našo naselbino pomenja začetek nove živahne dobe in narodnega dela na društvenem, glasbenem, dramatičnem in izobraževalnem polju.

Prepričani smo namreč, da bode mladi gospod porabil svoje lepe

to čemo Vas podupirati koliko god nam bude moguče. Naprijed, Slov. Franč. Štampa! Radom! Slogom!

Uz "Bog i Hrvati" Vam odani

Josip G. Sorič, hrvatski dušobržnik.

P. S. Šaljem ovo par dolara kao moj početak i kamenčak.

Opomba: Mi se častitom gospodu prav iz srca zahvaljujemo za njegovo pomoč in lepe besede. Z veseljem bomo priobčevali hrvatske dopise in spise enako kakor slovenske. Vsak Slovenec razume hrvatsko in vsak Hrvat razume slovensko. Čim preje se zblizimo tem bolje.

Urednik

Utica, Ill. — Cenjeno uredništvo. Namenil se mese da pošljem malo \$1.00 za romarsko cerkev Matere Božje pri Novi Stifti. Pa tudi teci rojak in rojakinja svetujem, še vidva nekoliko po svoji moći pošljita. Marija bo za nas prosila in dobiti bomo plačilo večnosti. J. C.

Chicago, Ill. — Cenjeno uredništvo: Prosim Vas lepo vložite ta moj mali dopis v novine "Edinost" —

Zadnjic sem priporočil našim poštenim Prekmurcem, da bi kolektali za našega gospoda Klekelna, da bi prišli sem v Ameriko nas počakati. Nas je velika truma ki želi mo gospoda Klekelna sem in vemo, da smo ga potrebeni, kajti oni so nas rešili magyarskoga jarma. Zato znam danes, ka ne bi kakšem misil, da Gospod Klekel sami prosijo eto. Po drugem gospodu smo zvezdeli, šteri so z jimi govorili v starom kraju in jih prosili za to, ka bi se oni potrudili sem v Ameriko in to so gospod Rev. Mihale Golob plebanoš slovenske cerkve svetega Križa v Bridgeportu, Conn. Ta gospod so nejdugo prišel z staroga kraja in oni so tisti ki so nam glas prinesli, da so jim gospod Klekel obečali nas proti obiskat po vsej Ameriki in potom se nas je nekaj zbral ki smo si gučali, da bi dobro bilo nekaj nakolektati za putroše priti v Ameriko. Či vsaki dober krščenik poda malo, dojde za vsakogar malo. Upam, da se nasprotnik nič ne bojimo. Bomo nabrali brez njih, brez magyarov. A gda pa pridejo gospod Klekel pa znam, da naša mala cerkev bude napunjena s Prekmurci in bo se lehko vsakši pridružil. Samo mi jih sami radi not plačamo. Bog nam je to misel dal in bomo veseli če bomo res videli tukaj gospoda Klekelna. Zato eče ednok naznam, če kdo kaj želi darovati v ta namen, naj se zglaši pri meni.

Andrew Glavach,
1828 W. 22nd St., Chicago, Ill.

zmožnosti v korist svojega naroda tukaj v Ameriki, kamor je prišel na naše povabilo.

Rev. Hugo Bren OFM profesor in doktor bogoslovja je prišel v Ameriko pretekli teden in pride k nam v Chicago te dni. Častiti gospod doktor je prišel sem s posebnim namenom posvetiti svoje moči pri našem podjetju slovenškemu narodu v Ameriki. Prideljen je naši tiskarni in našim listom. Delo, katero smo do sedaj vršili sami, je bilo ogromno. Tega nihče drugi ne ve, kakar oni, ki je bil priča. Toda tega bi brez škode za podjetje dalje ne mogel eden dolgo vršiti. Tako smo dobili sedaj izvrstne moči, kateror sedaj P. Hugona in preje z P. Jeronima.

Katolicky Slovak je ime novega katoliškega slovaškega tednika, ki se je začel pred nekaj tedni tiskati v naši tiskarni. Ta list se je ustavil z našo pomočjo in si je tekom treh tednov pridobil že toliko narodnikov, da ima zagotovljeno prihodnost. Rojaci, ako imate med svojimi prijatelji Slovake povejte jim o tem listu. Stane \$2.50 na leto in se lahko naroča tudi pri nas. Na zahtevo pošljemo list tudi na ogled.

Mr. Matija Čagran, ki je prišel pred ne dolgo iz New Yorka, je sprejel službo cerkvenika v naši slovenski cerkvi Sv. Štefana.

Počenši s prihodnjo nedeljo začne se v naši slovenski cerkvi s četrti sveto našo. Tako bode od nedelje dalje vsako nedeljo prva sesta naša ob pol sedmih druge ostanejo v starem redu ob pol osmilih, devetih in pol enajstih.

Naši mladi Orliči "Boy Scouts", se krepko vadijo. Večji oddelek je prevezel v vodstvo Scout Master Mr. John Jerič, manjši oddelek pa Mr. Miha Železnikar. Vsaki teden po enkrat imajo svoje vežbe in telovadbo. Starši, pošljajte svoje otroke gotovo vse k tem telesnim vajam, kajti to jim bode krepli zdravje.

Te dni so bili promovirani v "tenderfoot" stopnjo Master Louis Darovec, ki je najbolj marljiv Scout je prevzel v vodstvo Scout Master John Prah, ki je tajnik in Master J. Zeman, ki je blagajnik. Drugi Orliči se pripravljajo, da bodo naredili svoje škušnjo za stopnjo. — Te dni začneme že z vajo v godbi katero bomo ustanovili z njimi. Začeli se bodo učiti bobnarji, ki bodo potem spremljali vse vaje.

Slovencem v Chicagi in okolici, se naznanja, da bo društvo sv. Neže iz Reda Katoliških Boršnaric priredilo krasno in šaljivo igro v 2. dejanju. Predstave so bojo vršile dne 21. in 22. novembra zvečer. Te dva večera bosta večera prave poštene zavade, kjer se bodo vsak dovolj nasmehali, pa naj si bode še tako otožen.

Vsi Slovenci iz Chicaga in okolice so najljudne vabljeni na ta večer da pridejo, k udeležbi igre in tako pomagajo društvu k uspehu. Igra se bo vršila v cerkveni dvorani sv. Štefana. Program igre in ves spored priobčimo v prihodnji številki našega lista.

ROJAKOM IZ KOMENDE.

Dragi rojaci: — Vojska nam je vzela preleplo zvonenje, ki je daleč slovelo. Pustili so nam v celi komendski fari samo mali zvon pri Sv. Petru ki tehta 273 kg. Za prvo silo smo kupili leta 1918 železno-jeklene da imamo pri farni cerkvi 4. katerih veliki tehta 1420 kg. Seveda zvonenje ni tako kot si ga vsak komendčan želi. Stali so 5.000 K. Danes je že veliko dražji, a brom stane 150 K i t.

Ker v sedanjih težavnih razmerah ne zmoremo boljšega zvonika, a ga bode vendar treba pologama, zato se obračamo do Vas, dragi komendski rojaci in dragi Slovenci, da nam po svojih močeh pripomorote k lepšem zvonenju ki bode delalo čast

vsem faranom tu in v Ameriki in sploh Slovencem saj je znano da je lepo zvoneje stari sloveski ponos. Peli pa naj bi zlasti v večjo slavo božjo in povičevali prvaka apostolov sv. Petra in našega mučenca in pomočnika svetega Urbana. Ona dva naj prosita v nebesih za vse naše dobrotnike!

Župni ured v Komendi sv. Petra 15. julija 1920.

Valentin Bernik, župnik.

Tu v tem listu berete prošnjo od gospoda župnika Komendskega, ki se z milo prošnjo obrača do nas Komendčanov, da naj jim priskočimo na pomoč, da bi si kupili zvono. Dragi Komendčanje, nas je veliko tukaj v Ameriki, posebno pa še tukaj na Gilbertu, Minn. Vprašam Vas bomo to prošnjo zavrgli? Gotovo ne! Uslišimo jih in priskočimo jim na pomoč z našimi prispevki vsak po svoji moči. Vsak najmanjši dar bode do

Nekoliko o kaznilnicah.

Rev. John Plaznik.

Dragi čitatelj, ali si že kedaj videl kakšno Ameriško državno jetnišnico? Morda na sliki ali le njene zunanje stene. Zunanost take jetnišnice je podobna zunajnosti marsikaterega človeka: Lepa zunanjost, znotraj pa je živ grob. Nam v Chicago najbližji tak zavod, ki ima pa tudi najzglasnejšo zgodovino, je državna kaznilnica v Jolietu. Sploča se, da si jo ogledaš.

Na severozhodni strani mesta, ravno za jeklarnami stojita dve skupini lepih poslopij. Na desni je ženski oddelek. Tu obiskovalcem ni dovoljen vstop. Večje poslopje stoji na levi. Stavba je velikanska. Okrog je močno zastražen zid z mnogimi stolpi. Skozi lep park pridemo pred glavni vhod. Vse kaže, da bomo vstopili v krasno poslopje. V sprejemnici si kupimo vstopnico in ob določenem času pride stražnik z gorajočim rokom. Če imas kakšno stvar pri sebi, kakor liste, zavoje, ali dežnik, moraš vse, odložiti, predno stopeš na dvorišče.

Vratar nam odpre težko, železna vrata in za nami zopet zaklene vedno. Vse kar vidimo okrog sebe, je umazano, sivo zidovje, nikakoga izhoda več. Vodnik nas pelje naprej v stanovanje na desni. Ko si bil zunaj, si mislil, kako lepo je stanovati tukaj, sedaj pa glej, to je prava ječa. Zunanji zid je samo obod. Notri stoji še eno poslopje, prava, štiroglasta "baks". Tu so celice. Petdeset v eni vrsti. Celica je deset četrtjih dolga, šest visoka in štiri široka. Okna ni nobenega. Tudi ne kurjave po zimi. Kakšna vročina poletu. Pet deset celic v eni vrsti, v vsaki celi ci po dva: štiri take vrste so na ni strani eno nad drugo. Tu živi štiristo ljudi. Ravno toliko na drugi strani. Omenil sem prej, da tu ni oken, tudi vrat ni pravih, samo mreža iz železnih obrogov, varno zaklenjena. Ko so vsi jetniki doma in vsa vrata zaklenjena, tedaj od enega konca celic do drugega premaknejo še velik železen drog in vseh petdeset celic je še varnejše zaklenjnih.

JAVNA ZAHVALA! Cenjeni g. J. Wahcic: — Jaz sem rabila Vašo hvale vredno ALPENTINKTURO za lase za katero se Vam najlepše zahvalim, lasje so mi takoj prenehali spadati in so mi gosti dolgi in krasno narastli, želim Vas priporočati vsakemu, kateri bo v taki potrebi ko sem bila jaz, da nisem rabila Vaše tinkture bi vse lase zgubila, zatoraj se Vam še enkrat lepo zahvalim, Vaša rojakinja.

Mrs. Anna Bektich, 314 Second Ave., Johnstown, Pa. Alpenpomada za moške brke in brado. Bruslintinktura za sive lase od katere postanejo moškim in ženam popolnoma naturni lasje kakor števje v mladosti imeli. Wahcic Fluid ozdravi vsaki najstariji Revmatizem, kostobol, očesa, bradovice, debelo kožo na nogah in ozebljine, vse tež bolezni se v 3 dneh popolnoma izjavijo.

Pišite tako po ceniku in krasni žepni KOLEDAR za leto 1920 pošljem popolnoma zastonj.

JAKOB WAHCIC
6702 Bonita Ave N. E. Cleveland, O.

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

veliko storii za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on imas **VELIKO ZALOGO OBULVAT.**

Ljubezljiva in točna postrežba

CLEVELAND, OHIO.

6107 St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

6107

St. Clair Ave.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98. . . . Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Edinost Publishing Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kdo je kriv?

Zelo je nas vse potrl izid koroškega plebiscita. Vsa pisma naših rojakov so polna ogorčenja in obžalovanja, da je prišlo do tega. Vsi izražajo ogorčenje nad sleparjami, s katerimi se je vršil ta plebiscit. Da v resnici to ni bil "plebiscit" "narodna odločitev", temveč odločitev sleparjev.

Nekateri dopisniki so zelo pesmistično pisali. "Vse je izugubljeno" tožijo.

Da ako pregledujeme vrste svojih priateljev, malo jih je, malo. Še celo v lastnih vrstah jih nimamo veliko.

Toda, ali nas bode to potro? Bomo radi tega obupali nad svojo prihodnjostjo?

Nikakor!

Da smo danes tako razočarani, je vzrok pred vsem to, ker smo sami sebe varali s tem, da smo mislili, da nam bodo vso svobodo in vse pravice priznali drugi. Preveč smo zaupali drugim, svojim priateljem. Je že prav, da zaupamo prijatelju, toda nikdar bi pa ne smeli pozabiti, da je prvo in glavno pravilo napredka: Pomagaj si sam!

Mi smo sanjali, kako nam bode predsednik Wilson ali kako nam bodo Srbi prinesli svobodo in vse pravice in zadnjo slovensko vas kar na krožniku.

Toda, kaj smo pa sami storili, koliko smo pa sami žrtvovali za to?

Doma, ne smemo reči, doma so veliko žrtvovali in veliko storili.

Toda, kaj pa mi ameriški Slovenci? Smo storili vse kar je bila naša dolžnost? Smo prinesli vse žrtve, katere so bile potrebne za tako velikansko delo za narod?

Mislimo, če hočemo biti odkritosrčni, moramo vsi priznati da pri vsej tej izgubi mi nismo brez krivde. Doma so reve.

Denarja jim manjka. Toda agitacija stane denar. Mi ameriški Slovenci bi bili prav lehko zbrali kak fond za obrambo Koroške da bi ga tudi poslali domov v ta namen.

Pa nam je prišlo na misel?

In zdaj za naše Primorje? Da, za naše Primorje je bil pa milijonsk sklad. Za tam je toraj preskrbljemo, kaj ne? Da, ko bi bilo res!!

V Ljubljani vprašujejo kje je sedaj denar nabran za obrambo Primorja. Kaj se je že naredilo v rešitev tega prašanja?

Vidite, zopet tukaj — nič!

Zato rojaki, ko se zgražamo nad izidom plebiscita, ko se jezimo nad vlado, ne bode škodilo, ako si objednem vest izpršamo, kaj in kako smo pa mi storili za rešetiv vseh teh velikih vprašanj? Prepričamo se za oslovo senco. Organizacije napadajo naše zasluzene može, izkorisčevalci si polnijo žepe, mi pa javkamo, narod pa gine.

Toda ne pozabimo, da si z javkanjem ne bomo nič pomagali in niče zar dosegli.

O, ko bi bili mi narod mož in narod pametnih in modrih in nesebičnih in požrtvovalnih rodoljubov, bilo bi gotovo tudi doma marsikaj drugače.

Umazano delo.

Anglija ni bila nikdar poštena v svoji politiki. Nikdar ni mislila odkrito. Kramarica je bila vedno kramarica, kjer je nastopila.

Politika zadnjih tednov posebno jasno kaže ves podli značaj te vlaude. Svetovna vojska je ni izučila.

Kako je še pred dobrimi dvenimi leti ta kramarica obetala vsem malim in velikim svobodo in vse pravice. Kako se je slatkala, kakor lisica zvito repka vsem, kdor jo je hotel poslušati, kako je baje pravicoljubna in hinnavsko zvijala oči nad početjem Nemčije in Avstrije. Kako se je posebno hlinila raznim slovenskim narodom. Podpirala je tudi Jugoslovanski pokret za svobodo s tem, da je podpirala Londonski odbor.

Toda sedaj, ko je treba vse te oblube izpolniti?

Kri irskih junakov rodoljubov moči svoja ljubljena tla, kri, kateri preliva ta hinavška vlada. Ječe po Britaniji so polne najboljših in najbolj idealnih mož in žena iz nesrečne Irske in ta vlada si upa še nastopati v javnosti in brez sramu pogledati komu v obraz?

Da še dalje gre njen perfidnost.

Te dni smo čitali, da je v Londoni bolgarski ministrski predsednik Stambuliski, ki hoče baje z Anglijo skleniti posebne zveze. Baje dela Anglija z vso silo, da bode spravila v zvezo Bolgarijo, Grško in Rumunijo in sicer proti Jugoslaviji in Čehoslovaški in Rusiji. Z Nemčijo sklepa posebne zveze proti Franciji. In vse to vkljub vsem tako lepim oblubam in tako lepim besedam še od včeraj!

Anglija zopet seje veter. Posebno na Balkanu pripravlja na novo klanje. Igra se z ognjem. Balkan je uničil Avstrijo, kaj će bode pri hodnji požar, katerega sedaj Anglija pripravlja na Balkanu, prismodil nej njene predolge prste?

Well, mi verjemo v pravičnost, zato verjemo tudi v to.

"TO IN ONO."

Delavstvo je začelo obračati hrabet socijalizmu-boljševizmu, uvidela, da boljševizem ne pomeni prostost, ampak sužnost.

Če si ustavimo svojo uro, si stem prav nič časa ne prihranimo.

Dekle se redkokdaj nasmeje tako priznajo svojemu bratu, kot se nasmeje kakemu bratcu drugih deklet.

Veliko lažje je človek pogumen možak, če ima na banki kaj balanc.

Vsek mož se boji nekaj, če druž-

Kako je bilo doma?

Iz predavanja Mr. Grdine v Chicago, Ill.

(Dalje.)

Organizacija Orel je pa pred vsem največjega pomena za naše dijaštvo.

Vsi vemo, da je bilo vse naše učiteljstvo vzgojevano že dolga leta sem v popolnem brezverstvu in sovraštu do katoliške cerkve. Naše učitelje so prepojili z neumnimi liberalnimi idejami tako, da je v vsaki fari bl učitelj apostol brezverstva in sovraštu do duhovščine. Da slovenski narod ne spoštuje svojih duhovnikov, kakor jih na pr. spoštuje irski in drugi katoliški narodi, je vzrok samo učiteljstvo.

Kakšni so bili profesorji po višjih šolah, to pa lahko sklepamo potem, da so nam naše dobre študente, sinove poštenih katoliških staršev v nekoliko letih popolnoma pokvarili ali pa vsaj napolnili z verskim indiferentizmom. Ko bi šlo še dalje tako, bi bil danes naš narod tam, kjer je fanatizem bi razbil narodno edinstvo. Zato je uvi del naš veliki dr. Krek, da je treba narodu vzgojiti boljših in pametnejših katoliških voditeljev. Narod bode tak, kakoršni bodo njegovi voditelji. Narod bode šel tja, kamor ga bodo voditelji peljali. Če ga bodo peljali lomalikom bode šel tja, če ga bodo peljali k Bogu, bode šel tja! Zato je ustanovil Orla.

Če je pa že preje bilo velike važnosti delovanje orlovske organizacije za našo katoliško prihodnost, je to pa pred vsem velikanskega pomena sedaj po vojski. Narod je prost. Toda zato pa potrebuje trezih mož voditeljev. Zato ima Orlovska organizacija namen vzgojiti narodu teh voditeljev. Namen ima po slovenskih župnih in vseh zbrati mladinci, pokazati jim zvišene ideale katoliške vere, jih navdušiti, za žrtve za to vero pokazati jim bedo naroda in jih navdušiti, da se bodo žrtvovali za narod, da mu bodo kot možje stopili na čelo in ga vodili.

Zato priporočam ameriškim Slovencem in jih lepo prosim, naj še nadalje podpirajo slovenskega Orla doma. Naj še nadalje darujejo zanje za njegove namene. Kdor želi narodu dobro, da, kdor želi storiti kak resnici za narod dobrini čin, naj podpira to organizacijo.

Orel bode rešil katoliško vero med slovenskim narodom. Ako vsa znamenja ne varajo, čakajo našo domovino še težki dnevi glede tega. Orli bodo straža naših oltarjev.

o o o o

Naša domovina je lepa! To spozna prav še le Slovenec, ko se po letih življenja v tujini vrne domov. Kako se omehča srce, ko ga objamejo naši lepi snežno beli vrhovi planin. Kakor bi se ga objela rodna mati tako se mu zdi. Tudi nam ameriškim udeležencem na Orlovskem zaboru se je godilo isto. Solze smo dobili v oči ginjeni nad to nebesko lepoto domovine, ko smo stali zopet po dolgih letih sredi našega domačega kraja.

Toda, ko smo hodili po kranjskem, po slovenskih občinah, nekaj smo pa jako pogrešali: zvonenja.

Kako prijetno je bilo pred vsakim praznikom na primer! Kako so se oglašali lepi, krasno ubrani zvoni po slovenskih gradičih in se zlili v eno krasno harmonijo, v eno krasno pesem, ki pa ni bila drugega, kakor samo odmev-verne slovenske duše slavospev slovenskega trpina svetu Bogu. Danes tega ni več. Kakor veliki petek je vse. Pa ne samo zvone tudi orgle, piščali iz orgel, jim je pokrada mačeha Avstrija. Da, kakša je bila ta mačeha do nas, kažejo ravno ti sledovi. Okradla nas je! Vlačuga med narodi je bila in kot vlačuga je odšla.

Naj še omenim, da sem se udeležil več ljudskih shodov, kjer sem opazoval naš narod doma. Tako sem bil pri Svetem Joštu in na Šmarji gori. Povsodi sem videl, koliko store slvenski duhovniki doma sedaj v tem velikem času, da bi zorganizirali ljudstvo, in ga zbrali v obrambene čete. Vide! sem z vesljem, kako dobro duhovščino kako navdušeno ima naš narod doma v starci domovini sedaj. Čast ji! O blagor narodu, ki ima v velikem času duhovščino z velikim srečem!

o o o o

Naj omenim da smo bili tudi na Bledu. Šli smo takoj iz Maribora. Celi vlaki so nas peljali. Šli so tja tudi naši gostje iz raznih krajev, pred vsem Čehi, Slovaki in Hrvatje.

Pri tem pa ne smem pozabiti povedati, kaj so počeli pri tej priliki Sokoli. Da, ostudno in nagnusno je bilo, kako grdo oliko so pokazali protivom in tujcem. Bili so organizirani na Bledu in na Šmarji gori. Mladi, ktere so postavili slovenski fantje v pozdrav gostov, so podzagali, da so se podrli. Da, celo orožniki so morali čuvati te mlade in napise. Da bi se tujci ne mogli voziti po jezeru, so skrili vse čolne. Vendar to je bilo še letenjakost. Tudi dejansko so napadali Orle in katoliške duhovnike. Zmerjali so nas in nam dajali priimke kot kaki največji pobalini in smrkolini. Da, celo z gnojnico so polili nekatere goste.

Že od nekdaj je bil naš slovenski narodni ponos, da smo bili gostoljubni. Gost nam je bil že od nekdaj sveta oseba. Sprejemali smo ga spoštljivo, pa če je bil tudi naš nasprotnik. In to dela danes vsak nekoličnik človek. Kdor lali gosta v lastnem domu je podlež. In kot take so se skazali naši slovenski Sokoli. Kako ogorčeni so bili Čehi! "No, lepo bomo pohvalil slovensko oliko" so rekli "ko bomo prišli domov."

In tako organizacijo hvali celo katoliški list v Ameriki! Sramota, večna sramota Sokolom za nastop proti gostom na Bledu!

Iz tega pa vidimo, kako nevarna je katoliški cerkvi ta organizacija! Kako fanatizira naše fante proti naši veri očetov. Katoliški starši, nikar ne pustite svojih sinov v to organizacijo! Enako so naredili v Ameriki, kjer koli so nastopili. Iz dobre katoliškega fanta so še vselej naredili protiverskega fanatika, kakoršni so sami.

(Dalje prihodnjic.)

ga ne, boji se svoje žene.

Padajoče cene se potapljam v solzah verižnikov.

Odkar je prohibicija v postavi, so možje zelo zaposleni v pritličjih.

Zdi se nam da John D. Rockefeller ni nič čul, kaj je rekel Henry Ford.

Denar zaslužiti je lahko, toda ne zapraviti ga je pa dandanes skoraj nemogoča stvar.

Gube na čelu trgovca so ogledalo

Veliko bogatinov je obogatelo samo s tem, ker so trdili, da imajo denar, če ga prav niso imeli.

Izposojevati si denar je bolezna, posojevati je pa norost.

Prevelika postrežljivost žene do moža je vedno sumljiva.

Danes več ljudi zna voziti avtomobil kakor krmiti kravo. Ravnu tu je naša glavna napaka.

Kdor ne vrjeme, da morejo mrtvi vstati, naj prečita listino imen, ki so volili pri letošnjih primarnih volitvah, pa bode vedel, koliko rajnih je letos volilo.

IZPOD VISLIC.

V petek, dne 15. oktobra je neki Žagar, Hrvat po rodu, plačil svoje zločine s svojimi življenjem. Špod rokami čikaškega rabelja.

K takemu žalostnemu dogodku nekaj resnih misli.

"Mi spoštujevamo vsako prepričanje, toda verjemo samo to, kar sami hočemo. Vera je iznajdba duhovnikov, bivanje Boga le bajka, takisto tudi pravljica, kar se pripoveduje o nebesih in peku: — po smrti je vsega konec" ... Tako uče svobodomislici, tudi okoli lista Glas svobode. Prosvete itd. V to odgovor zpet: izpod vislic.

V Raveni, na Italijanskem, je bilo. Mladič 22 let star, nadarjen in izobre hiše je stal pred sodiščem. Čital je zelo rad. Pa ne vedno dobrin knjih. Iz slabih se je nalezel slabega duha in privabil govorjenja, kakor ga čujemo iz ust svobodomislih zgorajsnega kalibra.

Mladič je zašel na roparska pota. Sokriv umora visocega urednika je prišel pred sodišče.

Ko so mu očitali hudobijo propnja, se je glasil njegov zagovor: "Gospodje sodniki, po kaki pravici vi mene sodite? — Po kaki pravici ste vi bogati, jaz pa reven? — Po kaki pravici živite vi v ozbilju, jaz pa v pomanjkanju? — Menim, da imam jaz kot človek, isto pravico do sreče kot vi na zemlji, ker na življenje po smrti jaz ne verjem. — Vi namreč učite ljudi, da lahko vsakodružno veruje, kar hoče. — Menim, da boste spoštovali to moje mnenje, ki sem si ga povzel iz vaših knjig, da živi tu srečno kakor veš in znaš, ker po smrti je vsega konec."

Sodniki so ga vse-eno obsodili k smrti, če tudi je delal le dosledno to, kar ga je brezverstvo učilo.

<p

Novice iz Jugoslavije.

Amerikanski potni list. Iz starokraskih listov posnemamo vest: — Gosp. Bothe: Taksa za vidiranje potnega lista je od ameriškega konzulata v Belgradu določena na dva dolarja. Če poslujoč uradnik na konzulatu zahteva 10 dolarjev, naj se vsakdo sklicuje na odredbo in naj se pritoži na konzula samega.

Umrl je v Ljubljani 26. sept. zlatomašnik, 92 let stari g. Janez Žan.

Zarota proti Jugoslaviji. V Subotici so zopet odkrili veliko zarota. Zapleteni so vanjo ugledni Mažari. V to svrhu so prejeli z Budimpešte 4 milijone kron. Med zarotniki sta tudi grof Secheni in tovarnar šampanja Little.

Zkof dr. Mahnič bolan. Nahaja se v zdravniški oskrbi v nadškofovskih palači v Zagrebu. Odličnemu člu jugoslovanskega episkopata že limo iz srca da bi kmalu zopet okreval.

V Selinci ob Dravi je umrl 27. sept. nadučitelj Kotnik. Bil je zaveden Slovenec in blag značaj.

V Mariboru je 2. oktobra obhajal zlato poroko vpokojeni nadučitelj Anton Hren. Nazadnje je služboval v Setnjanu na Dravskem polju. Sam zaveden Slovenec je tudi svojim otrokom in učencem znal vcepieti ljubezen do svoje slovenske domovine.

Umrl je 24. sept. v Polhovem-gradcu vpokojeni župnik Ivan Čebašek.

Jugoslavija je zaprla mejo proti Reki zaradi kuge ki tam pribira ljudi in slučaj kuge se je primeril tudi v Ljubljani.

Kakor znano se je rumunski zunanjji minister Take Jonescu mudil koncem sept. v Rimu. Jonescu je prijatelj Jugoslavije. Poročevalci "Giornale d'Italia" je na vprašanje: bo li mogla Jugoslavija živeti kot trdnja država ko ima trajne krize vsled plemenskih razlik in separatističnih gibanj, — odgovoril:

Jaz mislim — in morda Vas bo to presenetilo. — da je jugoslovansko edinstvo nesporno. So razlike med človekom iz Skoplja in onem iz Ljubljane toda jaz sem globoko prepričan da je jugoslovansko edinstvo

že doseženo dejstvo. Bojim se bol za vse slovanske države temnega gibanja v socijalnih vprašanjih, toda k sreči bo ostal v Stari Srbiji kmet kot na Romunskem mož reda in ko se bo vdejstvoval agrarni zakon se bodo občutili novi in dragoceni rezultati.

Pri Sv. Andražu v Slov. Goricah je 17. okt. umrl župnik g. Jakob Očgerl.

V Ločah pri Pragerskem je 20. okt. umrl vpokojeni lupnik g. Jakob Korošak.

V Ptiju je isti čas umrl P. Norbest Povoden, minoritski gvardijan in župni upravitelj.

V Ljubljani je umrl 13. sept. župnik v pokoju g. Gregorij Jakelj.

PODIVJANO VOJAŠTVO V PREKMURJU.

Vedno slabše je v Prepmurju. Od kar je padla Radgona pod Avstrijo nima Prekmurje nikake veze s Slovenijo. In še tista mala možnost priti po ovinkih preko Mure v slovenske kraje je zvezana s tolikimi šikanami od strani surovega vojaštva, da si Prekmurec dvakrat premisli predno poskusiti to pot. Medjimir je pa je videti da je za Prekmurce sovražno ozemlje, ker mora vsakdo imeti iskažnico s sliko, ki hoče iti tja doli.

Prekmurje je zaprto kakor trdnjava: na slovensko ozemlje ne smeš, v Avstriji ti ni dovoljeno kaj kupovati, o Ogrskem ni da bi človek govoril. Od koderkoli pa kaj prineseš, to ti vojaki zaplenijo. Kar vojaki ne store siloma, to dopolnjuje liberalna sodrga okoli vladnih jasli: Ona oguli Prekmurca n si žepe polni. Živino so pobrali po ceni ljudem da jo oni sami sedaj drago prodajo.

Vojška surovost je skrajno velika. V Lendavi imajo nekoga komandanata podpolkovnika Lukiča, ki ljudi pita s pristno nemškimi izrazimi v srbsko-hrvat. jeziku s "svinjam"; prepoveduje ljudem hoditi po trotoaru mimo njegovega stanovanja,

dokler se njemu ljubi biti pod odojo. Lukič je baje bog Prekmurja.

Prekmurci so potrežljive duše. Toda svaka sila do vremena. Jugoslavije meje so dosedaj določene samo na papirju. Naj se surovost iz vestnih krogov ne igra z ognjem. Surovost vojaštva je mnogo zakrivila, da je plebiscit slabo izpadel za Jugoslavijo na Koroškem. Naj ista surovost ne izizza ljudi, pri tem pa zahteva, naj bodo lojalni in v času zapletljajev zvesti državljanji. Jugoslavija naj ne bo zavetiše vsega surove kreature, ki bi ji sicer drugod v vsaki kulturni državi dali breco.

MALA ANTANTA IN BOLGARIA.

Bolgarski minister Stambulinski se je pred kratkim podal v Prago v svrhu pogajanj z dr. Benešem, ta mošnjim zunanjim ministrom za pristop Bolgarije k mali antanti.

Vsek Slovan mora iskreno pozdrati to gibanje v Bolgariji za zvezo z Jugoslavijo, ker Bolgari so del našega naroda, istega jezika, iste krvi, ločeni samo po narečju, zgodovini življenskih razmerah.

Seveda bo treba pred združenjem premagati ovire ki so bolj psihološkega pomena, kakor stvarnega.

Taka ovira je sovraštvo med Srbi in Bolgari vsled zavratnega bolgarskega napada Srbov v balkanski vojski, vsled česar sta v zgubo Odrin in Dobrudža, ki so ju pri sklepanju miru dobili prisojeno Turki. Tako so bili Srbi vsled pritiska Avstrije in Italije odškodovani za del Albanije in v Makedoniji, dočim je bilo Bolgarom prisojena več nego je bilo prej pogojeno. Srbi so v balkanski vojski storili več, kot je bilo prej dogovorjeno, ker oni so v Makedoniji porazili glavno turško moč, osvobodili tudi Albanijo in celo poslali Bolgarom pomoč pred Odrin. Za vspehe pri mirovnem pogajjanju pa so bili opeharjeni na pritisek Avstrije, Italije in Nemčije, ki je imela v Bolgariji svojega ekspONENTA, cara Ferdinanda.

V minuli svetovni vojski sta centralni državi dosegli, da je Bolgari-

ja prelomila oblubo nevtralnosti in zahrbitno napadla Srbijo, ko je bila ravno v največih težavah.

Način bolgarskega vojevanja spominja na zverinstva nekdanjega turškega počenjanja grozovitosti v vojski.

Vsled teh treh dejstev je v Srbiji nastala proti Bolgarom silna mržnja.

Upamo pa, da bo zdravi politički razum Srbov prevladal bolečino srčnih ran, ki jim jih je zadala Bolgarija s krivčno svojo politiko. Seveda mora Bolgarija najprvo pomesti s prestola sina tistega Koburžana, ki je skupno s Avstrijo in Nemčijo pomagal prinesti nad Srbijo največje gorie. Nemške krvi ne potrebujemo Jugoslovani na svojih prestolih, saj celo Nemci več ne zauvajajo svoje vsode propalim svojim nekdanjim kronanim glavam.

SLIKE IN PRIORI IZ CELOVCA.

Celovec v nevarnosti — celo mrtvi naj bi glasovali.

V eni izmed celovških obšinskih komisij se zglesi mož ter prinese s seboj tri krstne liste.

"Tukaj je krstni list moje žene, moje matere in moj lastni, prosim, vpišite nas v glasovalni imenik."

Slovenski član občinske komisije pregleduje listine in ker se mu je mati zdela že malo prestara, vpraša možakarja:

"Kedaj se je rodila vaša mati?"

"Leta 1846.", saj je zapisano v krstnem listu."

"Kedaj pa je umrla?"

"Leta 1918.", se je zagovoril mož po neprevidnosti.

"Mrtvi po mirovni pogodbi nimajo pravice glasovati," se kratko odreže slovenski član občinske komisije.

Nemec je pobral krstni list ranjke matere ter ves osramočen odšel.

Sloviti Ruso (Rousseau) je rekel svojemu sinu pogosto: "Moj sin, ohrani si svojo dušo v takem stanju, da bi želela, da bi bil Bog in nikdar ne boš dvomil, da ga ni." — (Grnila.)

"Gore so kazalci, ki kažejo kvišku, kdo jih je ustvaril". — (Guarimon.)

LEPA PRILINKA ZA POŠTENO SLOVENKO.

Vdovec srednje starosti se želi seznaniti s pošteno Slobenko od 30—45 let starosti.

Jaz sem trdnega zdravja in imam dobro in zanesljivo delo. Poleg tega imam tudi veliko posestvo v stari domovini, in tu imam lepo sveto denarja na strani.

— Katera želi stopiti v pisemski pogovor, naj v pismu priloži svoj sliko. Tajnost pisma in oseb je zaglavljena.

Pismo naj se naslovi:

"ŽENIN"

care of Uredništvo Edinosti
1849 W. 22nd St. Chicago Ill.

Od izdajateljev "Vrtca in Angelčka" smo prejeli lanski letnik Angelčka. Lista Vrtca in Angelčka sta zelo priporočljiva za našo Slovensko mladino. Tu notri najde mladina več poučega, zabavnega in humorističnega čitalja. Vsem rojakom priporočamo da si naroči list Angelček. Naročnina stane za celo leto samo 10 krov kar je po sedanjem kurzu komaj 8c.

Naroča se pri:

Upravništvo "Vrtca in Angelčka".

Sv. Petra cesta, 80.

Ljubljana

Jugoslavija.

PRIPOROČILO SLOVENEC NA ELY, MINN.

— Slovencem na Ely naznam da kandidatiram v mestni odbor za "Aldermana". Kot davkopalčevalcev bodem v prvi vrsti vedno delal za korist davkopalčevalcev in korist našega mesta.

Se Vam uljudnejše priporočam da oddaste svoj glas dne 7. decembra svojemu rojaku.

Štefan Koval, Ely, Minn.

RAD BI ZVEDEL, za naslov mojega prijatelja John Kovačiča iz Žirov, Vas Brekavce.

Nahaja se nekje v Cleveland, Ohio. — Cenjene rojake prosim de ce kateri ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, aka pa sam čita te vrstice, naj mi piše na naslov:

Valentin Dolinar
604 — 10th St.
Waukegan, Ill.

Severova zdravila zdravujejo zdravje v družinah.

Držite ta liniment pri roki.

Kadar trpite na revmatizmu, lumbagi, sciatici, neuralgiji, boljih mišicah, otrjenjih členih, krčih in drugih zunanjih bolečinah, rabite samo

Severa's
Gothardol

(prejeno Severovo Gothardsko olje) na mestu, kjer je bolečina, in ste lahko prepričani, da vam bo kmalu obleglo. Ta zanesljivi dočudni liniment je bil rabljen skoraj deset let z največjim in zadovoljivim uspehom za odvrnitev lokalnih bolečin in odstranjenja oteklin. Naprodaj v vseh lekarstvih. V dveh merah, 30c in 60c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstnine, kakor tudi pogrebne sprevode.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabite vedno štev. Canal 5889."

Za nadaljnja pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJSEK
70--9th Ave., New York, N. Y.

SLAVNOSTNI BANKET.

Dr. Biankini hrvatski rodoljub iz Chicago je priredil v svojem stanovanju slavnostni banket na čast naše vojne Misije v Sibiriji, ki se je te dni napotila v Chicago in je sedaj v Washingtonu, o kateri smo že poročali. Banketa se je udeležil tudi ruski konzul Volsko s soprago (to je generalni konzul bivše vlade, katerega Ameriška vlada še sedaj prizna). Rev. Kazimir Zakrajšek, generalni konzul Lazarovič z gospo soprago, Dr. Jurica Biankini. Pri slavnostnem banketu je dr. Biankini najprej nazdravil dičnim gostom, članom naše vojne Sibirijske misije in jim želel srečno pot v domovino. Pozdravljal je tudi generalnega konzula Rusije in povdral, koliko je ta gospod storil za čas najkritičnejše dobe za nas Jugoslovane, ko je Jugoslovanski Narodni svet dosegel skoraj vse vspehe pri raznih velesila v prilog našega osvobojenja največ po posredovanju tega moža. Zahvalil se mu je za vse usluge za jugoslovanski narod. Gen. konzul se je takoj zahvalil za pozdrav in v jake lepih besedah povdral zlasti večno idejo vse-slovenskega edinstva. "Čas je", je rekel, "tukaj, da pozabimo na ozke meje, ki nas razne slovenske družine ločijo v male posamezne narodičke. Čas je, da se zavemo, la smo vsi Slovani in da smo vti samo en narod, pa naj bode to Rus, ali Poljak, ali Čeh, ali Slovak, ali Slovenec, ali Srb, li Hrvat ali Bolgar Slovanstvo ima svojo prihodnost samo v tem združenju, v tej edinosti. Kolikor hitreje se doseže ta edinost toliko hitreje bode prišel veliki slovanski dan, ko bode gospodoval na svetu, vsaj na vzhodnih obalah Slovan." Na to se je z solzami v očeh spominjal žalostne svoje domovine, "matuške Rusije." Debele solze so starčku tekle po licu, kakor tudi njegovi gospoj, ko je slikal žalosten položaj Ruskega naroda, v katerega ga je zavezla nemška politika. Vendar "Ruski narod bode vstal kmalu. Ruski narod se bode prenovil v sedanjem ognju gremkih poskušenj in vstal bode kot nov in zdrav in čil narod, ki bode povabil v bratsko zvezo vse druge slovenske narode Evrope. "Mi Slovani imamo samo enega skupnega sovraha, in ta je Nemec! Proti temu se moramo zdati in zaviravati. Toda to bomo uspegli samo s krepko vseslovensko slogo in edinostjo." Na ta njegov krasen govor je odgovoril Rev. Kazimir Zakrajšek in izražal veselje, da čuje te krasne misli od moža, ki ima tolik vpliv v ruski politiki, kar

priča, da se je tudi Rusija začela prebuji. Kar smo mi Jugoslovani najbolj obžalovali, je bilo samo to, da nas nasa "matuška Rusija" ni marala, da, da nas je celo prodala z znanim Londonškim paktom, katerega je tudi ona podpisala. Ako bi bil še carski režim v Rusiji, bi mi Rusiji tega nikdar ne mogli odpustiti. Toda božja previdnost je posegla v mes. Danes carske nemčurske Rusije ni več! In hvala Bogu, da je ni! Dá tudi mi Slovenci upamo in gledamo z največjimi upi in nadami v prihodnost našega bratskega ruskega naroda! Tudi mi vemo, da bode velika Ruska duša našla pot iz tega strašnega kaosa, v katerem je sedaj da bodo velike ideje, katere je imel o Slovanstvu naš veliki sveti oče Papež Leon XIII., ravno skozi revolucije prišle k svoji končni zmagi. Pravslavje si ni pridobilo ruske duše. Zato je moralno priti do tega. To je videl ta naš veliki katoliški vodja naprej. Toda ruski narod si je ohranil skozi vse te strašne poskušnje dolgih stoletij, kakor vse slovenski narod — vero. Kjer pa je vera tam je upanje, tam je prihodnost. Zato globoka in otroška vernost ruskega mužika priča, da je njegovo srce še ne pokvarjeno, še ne ranjeno. Dokler je pa duša zdrava, srce neranjeno tam je še življenje."

Nazdravil je tudi v imenu navzočih gostov gostitlju Dr. Biankiniju in njegovi rodoljubni gospoj.

Mičič, kapitan te misije se je zahvalil v imenu misije za gospodarstvo v Slovencem. Pozdravljal je tudi on večno misel o vse-slovenski ideji, toda izključeval je Poljake, kar pa ni prav. Mož je tudi preveč Srb stare sole.

Nato je pa rojak član misije, gospod Franjo Šušteršič na željo vseh zapel s svojim krasnščim in zvonečim tenorom nekoliko najlepših slovenskih pesmic, o katerih so rekli vse gospodje da so se priljubile vsem Rusom kjer koli so jih čuli. Poleg slovenskih je pa zapel tudi nekoliko ruskih; katere se je naučil v jetnici.

Tudi mi želimo članom te misije srečno pot v domovino.

PREULJUDEN.

John: "Čestokrat se čudim zakaj ni Špeharjev Tone bolj priljuben pri ljudeh?

Mike: "To je edino. On je preuljuden, vsakdo ki ga vidi si misli, da bi si Tone rad pri njemu denarja izposodil.

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST!"

Pozor!

Pozor

— Ako želite dobrih in trpežnih oblik, površnih sukenj, klobukov, srajc, spodnjih oblačil itd., potem pridite k nam, kjer boste najboljše postreženi v vsakem oziru.

Naše geslo je:

"Enake, poštene in zmerne cene vsem."

JELINEK & MAYER, lastnika
Corner Blue Island Ave., and 18th Street.

Molitvenik za amerikanske Slovence. Spisal Rev. Kazimir Zakrajšek	\$1.00
Večna Molitev pred Jezusom v Zakramentu ljubezni	\$2.00
Kruh Življenja. Štirideset različnih obhajilnih molitev	\$2.00
Bodi moj naslednik!	\$2.00
Nazaret, molitvena knjiga v češčenje svete Družine	\$2.00
Hvala Božja	\$1.50

Naročnina in pisma pošiljajte na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS
1849 West 2nd Street Chicago, Illinois

"EDINOST"

PROŠNJA.

Mrs. Helena Kušar, predsednica jugoslovenskih žena in deklet v Chicagi, nam je izročila sledečo pismo, ki ga je prejela od slovenskega bogosloveca, katerga se s prelepo prošnjo obrača na naša radozorna srca Ameriških Slovencev.

Sv. Mihail, Cavaglia, 4. okt. 1920.
Velecenjena:

Oprostite, da Vas nadlegujem kot prosilec. Jaz sem bogoslovec in mi manjkojo še dve leti do mašništva. Sem rojen Ljubljanc in sem bil na Rakovniku kot vzgojitelj, a ker sem potembolehal sem bil poslan na Laško leta 1913. Ko je izbruhnila vojna, ki nam je prinesla po tolikih mukah in trpljenju svobodo in milo zdajineno Jugoslovaji (trn peti Laški) sem moral oditi v Sardiniju na otok kot interniran. Po par letih sem se smel zopet vrniti v Turin v bogoslovno naše semenišče toda zdravje je hudo trpelo. Rad bi se vrnil domov ali preje bi rád še popolnoma ozdravel ker edino tu na Laškem izdelujejo take zdravila, kot jaz potrebujem za mojo bolezni. Te zdravila so pa seveda zelo draga. Toda potrebujem jih za par mesecov, ker moja bolezen je zastrela.

Od starišev ne morem dobiti nič, ker so popolnoma obubožali; bratje imajo svoje družine in ne morem pričakovati nič, ker že tako žive od samih milodarov.

Rad bi deloval za slovensko in jugoslovensko mladino (svoj čas sem bil tajnik orla v Mariboru) in za milij narod kot duhovnik ali učitelj, doma ali pa v Združenih Državah.

Toda prva stvar je da ozdravim in se rešim Laškega, kjer za Jugoslovane nikdar ne bojo cvetale rožice. Vsled tega se s to prošnjo zatečem k Vam, saj je znano da slovenske žene in dekleta so bile že od nekdaj blagega srca. Pomagajte mi z dejarno podporo za zdravila in zdravnika zakar budem potreboval najmanj okoli 300—400 dolarjev. Res je, da svota je velika, toda, če vsaka blaga duša zloži malo bo kmalu skupaj in meni pomagano. Bom Vam neskončno hvalezen. Molil bom hvaležno za vse blage darovalce Vsegamogočnega in Marijo Pomocnico, imena vseh darovalcev prosim pošljite jih meni da budem znal za vsa blaga srca ki bojo menjaj podelila.

Josip Siška,
Cavaglia, Taglizzo, Italia.

Vsek najmanjši dar zo z največjim veseljem sprejet, ter prosilec bo vsem nadvse hvalezen. Rojaki usmiljajte.

ODDA SE V NAJEM, snažna in topla soba za eno ali dve osebi. Zrazen sobe so vse udobnosti, kopalnica i.t.d.

Kdor bi hotel sobo v najem, naj se zglaši pri lastniku:

Justin Pavlin,
2307 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.

CENJENIM ROJAKOM širom Amerike naznanjam, da imam v zalogi 8 tisoč velikih stenskih "KOLEDARJEV" za leto 1921, kateri bodo zelo primerni in pravi okrasen za vsako hišo in družino, kakor tudi za poslati jih v staro domovino.

Ko sem se nahajal doma v domovini, sem videl v mnogih krajih moje koledarje od lanske pošiljatve. Doma nimajo koledarjev in ako jim pošljete veliki Ameriški stenski koledar, jim se teh naredite veliko veselje. —

Letošnji koledarji so eno izmed najboljših kar sem jih še kdaj imel. Pri tem da so 20 x 28 inčev (palcev) veliki, so iz finega papirja, in imajo še posebej dnevna vremenska poročila, in z besedami označene dnevi državnih praznikov in drugih zgodovinsko-važnih dnevov Združenih Držav. Na koledarju je tudi slika starca in starke s pesmico v slovenskem in angleškem jeziku, ki je primerna vsebina in olepšava koledarjem. — Za 25 centov komad pošljem s poštino vred, bodi si v Ameriki ali v staro domovino.

Pošljite takoj po "zorce" in naročite si koledarje v pravem času za v staro domovino. Denar pošljite vselej na:

ANTON GRDINA
1053 E. 62nd St.

Cleveland, O.

Gregoršič poezije \$1.00

POVESTI IN ROMANI.

Bitka pri Visu \$1.00

Boj in Zmaga 25c

Darovana zgodovinska povest 75c

Dane, A. Rape, povesti 1.00

Don Krištof iz lamanke 35c

Dore, povest 1.00

Genoffa 35c

Sv. Ciril in Metodu ob 1025 let 1.00

Sv. Cirilu in Metodu ob 1025 letni 50c

Sosedov sin 75c

Skrišnost Najdenke 45c

Svojemu narodu 50c

Slovenska Talija 25c

Ikonija 35c

Iz dnevnika malega poredneža 1.00

Josip Jurčičevi spisi 1.15

Junaštvo in Zvestoba 1.50

Na valovih južnega morja 35c

Narodna Biblioteka 1.00

Marijina otroka 50c

Mlada mornarja 35c

Ribičev sin 25c

Rudeča in bela vrtanca 50c

Roža sveta povest 1.50

Zločin v Sarajevu 50c

Zvesti sin 50c

Zbirka narodnih pripovedek 35c

Zlatokop 50c

Iata Knjiga Orlov 1.00

Zgodovina Slovenskega naroda 40c

Krištof Kolumb ali odkritje Amerike 35c

Korejska brata 50c

Kraljčin nečak 50c

Katoliški shod v Ljubljani 1913 2.00

Knjižica narodne založbe v Celi

Ilu 1.00

Krilanovi spisi 75c

Venec Slovenskih povest 75c

Vstajenje 50c

Večeri ob Lemanu 1.00

Vojska in Mir 75c

Val, Orožnovi spisi 50c

Peter Barborič 1.00

Prst Božji 50c

Petelinov Janez 1.00

Povesti Dr. Tavčarja 1.25

Po cesti in stepi 75c

Peter Rokodelčič 45c

Povesti v pouk in zabavo 50c

Preganjanje Indijanskih Misjonarjev 35c

Počevanje med Indijanci 50c

Prisega Huronskega glavarja 45c

Povesti s potovanja 75c

Tri povesti Leva Tolstoja 75c

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

Cleveland, O. — Predvsem naj izrečem najlepšo hvalo Mrs. A. C., zanj tako krasen dopis, ki je bil objavljen dne 15. septembra, t. l. Tako je prav in resnično. Želeti je, da bi mnogo naročnice tako pisale in kmalu bi svet postal drugačnejši. Dragi stariši, vzgoja otrok je najvažnejša stvar na svetu. Kakor jih vzgajate, take otroke boste imeli. Vse je odvisno od Vas samih. Za slab obnašanje otrok so sojeni ne otoči, ampak stariši sami. Od Vas dragi stariši je odvisna usoda Vaših otrok, srečna ali nesrečna.

Stariši bi morali posebno paziti pri malih otrokih, da jih ne pohujšajo. Otrokom je treba dajati lepe zglede, varovati jih od slabih tovaršij in imeli boste nepokvarjenoče, nikdar pred otroci ne preklinjajte mladino. Previdna mati, previdni otiotkom ne dopusti, da bi otroci bili prisotni pri takih druščinah, kjer se preklinja in slabov govorji. Zelo tudi pohujšuje mladino medsebojno prepiranje med stariši pred otroci. Tako medsebojno zmerjanje hudo vpliva na mladino, katera potem zgublja vse spoštovanje do svojih starišev. Na vse to moramo slovenski stariši paziti, ako hočemo imeti mladino, ter da se bomo nekoč radovali nad lepim obnašanjem in življenjem naših sinov in hčera.

S tem končujem in se še oglašam o priliki.

Naročnica.

New York, N. Y.

Ko sem prebrala zadnji dopis si nisem mogla kaj, da ne bi prijela za pero in tudi sama napisala nekliko vrstic za Vaš cenjeni list "EDINOST". Kako silno potrebujemo mā ameriške Slovenke take organizacije, nam priča posebno to, da do danes nimamo v Ameriki niti ene politične, niti kake druge skupne organizacije! Imamo sicer par podpornih ženskih društev po nekaterih naselbinah, toda enotne organizacije nimamo. Ameriške Slovenke še nobene, zato iz sreca odobravam, da bi se kaj takega uresničilo. Slovenke, na noge! Sklicimo skupaj zastopnice iz vseh naselbin in započnimo tako organizacijo, kakor nam jo je predlagala Mrs. M. P...r., iz Cleveland, O., v 60. številki tega lista.

To pišem v naglici. V kratkem bom o stvari kaj več napisila. S temi vrsticami pa prosim tudi vse zavedne Slovenke širom Amerike, naj pridejo na dan in izrazijo svoje mnenje. Slovenke, čas prihaja, da tudi me nastopimo v delokrogu svetovnega ženstva. Spanje

Slavna Zveza katoliških Slovencev

Chicago. Mariborski orlovske tabor je minil. Bil je res sijajna manifestacija krščanske misli. Znova je podigal omahljivce in malodušne, zvestim pa dal novega poguma in moči, da bodo vtrajali v boju za krščanske ideale. A da je tabor tako uspel, zato ima veliko zaslug oficijelna deputacija ameriških Slovencev, katerih zastopniki so s vojim nastopom in govorji vrgali v srcih našega ljudstva ogenje žive krščanske zavesti. Vaš velikodusni dar je presezenil naše fante in dekleta, svojo hvaležnost hočemo pokazati s podvojenim delom za blagor jugoslovanske mladine.

Orlovska zvega v Ljubljani Vam izreka zato najiskrenje zahvalo za to pomoč ter naznanja, da je v priznanje teh zaslug imenovala častnim članom Orlovske Zveze gospoda Gerdina Antonia in Rev. p. Kazimirja Zakrajška kot delavcem na poljukrščanske organizacije. Končno prosimo, da izrazite zahvalo vsem ameriškim Slovencem, in Slovenkom, ki so darovali kak dar za ustavno za vzgojo mladinskih voditeljev.

druženi pri delu za probubo našega ljudstva po krščanskih načelih klicemo: Bog živi!

V Ljubljani, dne 4. septembra 1920.

Za Orlovske Zvezde:
Jos. Pirc, predsednik, P. Kržan načelnik.

IZ LJUBLJANE.

Ljubljana, dne 4. septembra 1920.

Cislano Uredništvo

"Edinosti in Ave Maria!" Dnevi mariborskega orlovskega slavlja so minili, izpriceli so celemu svetu, da je večina naroda odločena, da brani krščanske ideale napram vsem nasprotnikom. K uspehu tega slavlja je veliko pripomogla udeležba ameriških Slovencev in zavest, da so rojaki onstran Oceana z nami v boju za krščanske ideale. In v tem so našli veliko pomoč v Vašem časopisu, ki je z veliko blaghotnostjo priobčevalo vse vesti o tem taboru. Ko Vam izražemo za to naklonjenost zahvalo, Vas prosime, da tudij hodoče podpirate naše delo za proučenje našega ljudstva po krščanskih načelih. Bog živi!

Za odbor Orlovske zvezde:
Jos. Pirc, predsednik, Lazar, tajnik.

Zahvala katoliškim ameriškim Slovencem in Slovenkom.

I. slovenski orlovske tabor, ki se je vrnil v času od 29. julija do 1. avgusta 1920 v Maribor, je pokazal celemu svetu moč v pomen krščanskih organizacij. Tabor bil je živ dokaz, odločno krščanske zavesti, ki se ne klone nobenemu viharju.

Najvožnost naših sorojakov iz Amerike je pa še posebno povzdignila sijaj teh dni ter navdala naše krščansko ljudstvo z novim pogum, ki mu bo dajal moč, da vtrajajo v krščanskih načelih ter da vzročijo mladostni krščanski fronto nevraštenih mož, braniteljev sv. vere. In ti velikodusni darovi, ki ste jih darovali za našo mladino, koliko načudušenja in vneme so vrgali v srcih naših fantov in deklet. Nepopisljivi so trenutki ko so naši članje pozdravljali Vaše zastopnike ter izražali zahvalo za veliko proučvenost!

Orlovska zveza v Ljubljani izreka na tem mestu ponovno vsem, ki so s kakim darom ali kako drugače pripomogli do uspeha tabora, najiskrenje zahvalo ter prosi še za nadaljnjo pomoč, posebno izkreno pa bomo pozdravili ustavnitev novih orlovskeh odsekov. Klicemo sorojakom: Bog živi!

Josip Pirc, predsednik, Kržan Pavel, načelnik.

Velikodusni dar, katerega so zobračali sorojaki in dopolnili Vi z lastno požrtvovnostjo je izpricjal Vašo ljubezen do krščanske mladinske organizacije.

Orlovska zveza izraža zato najiskrenje zahvalo za Vašo velikodusnost, ter prosi za Vašo nadaljnjo naklonjenost, posebno, da skušate širiti orlovske misel med našimi sorojaki.

Z iskrenim veseljem bodemo pozdravili ameriške Orle in Orlice.

Klicemo Vam kot delavcu na polju krščanske organizacije: Bog živi!

Za odbor O. Z.: Jos. Pirc, predsednik, Lazar tajnik

Sodnik: "Toda, Mr. Zima, kako je močo da ste gostilničarja takoj strašno pretepi?"

Otoženec: "Vejo, gospod sodnik, to ni nič čudnega, če smo pa slavili njegovo petindvajsetletnico od kar ima gostilno."

Neka cesarica je bila zelo grda ženska. Da bi pa ne videla nikdar sebe, kako grda je, dala je vsa ogledala po cesarskem dvoru zagrneti.

Brezverec, ki tajgi Boga je prav tak. Ker ima grdo dušo, vera mu pa to grdo bilo kaže kakor ogledalo. Zato skuša uničiti to ogledalo, vero, da bi ne videl, kako je grdo njegovo življenje.

Gospodična: "Viđim, da se je zopet ponesrečil poskus, da bi brzojavili na Mart".

Gospod: "Toliko časa se poskus ne bo posrečil, dokler Martovim prebivalcem prej ne sporoc, da bodo vedeli, kedaj brzojav pričakovati."

A Member.

FOR OUR YOUNG FOLKS.

Chicago, Ill. — We, Slovenian fellows of St. Stephens Parish in Chicago are organized in St. Stephens Young Men's Club, founded for us by our beloved pastor Rev. Father Kazimir. We felt long ago, that we Slovenian young men in Chicago need some kind of a Club, where we could spend our free evenings. So we were very glad when Father Kazimir came to Chicago and short while after announced the meeting of all the young men of the Parish for the purpose of establishing of this Club. We were very few at the beginning, as the conditions in the parish were not very favorable. The dissension among the older members of the Parish influenced also some of our friends to leave the Club also with me when you expelled me. Very likely you lost the track after me. I joined the army although I was at that time only good seventeen. They sent me here to Kansas. But in Army I remained the same old bad fellow I used to be at home. But you know in Army one must obey. But that's just what I did not like. So we were four Brooklyn boys all "Pointers" together. And as we saw that we did not find in Army the fun we thought we will get so one of us came with idea to run away and go to some farms or become cow-boys in wild west. And so we really did. Some night we ran away from the Camp. But we did not enjoy very long our freedom. Three and brought us back. To get something to eat of course we were forced to steal. So we committed several robberies also. So we were brought back and court-martialed and I got seven years here in this jail. — Oh Father, how often I cry and feel so sorry that I did not act different! Oh why did I not obey you and kept away from the gang. I know I deserved a jail. But Father you very likely heard that in the mean time my Father died. S my poor old mother is left without support. She is writing me such letters that I am crying days afterwards. So she wrote me I may write you and ask you to help me to come out of here. Father, if you would ask for me I am sure after serving half of my time they would pardon me. I intend to make an application for pardon. Will you forgive me that I offended you at that time. I see today how good you were to me and how bad I was to you. Please Father, forgive me. I hope to hear from you soon I am sincerely yours M. Z.

Puzzle.

What tree is nearest to the sea?

Why is charity like an umbrella?

Why is a policeman like an aeroplane?

Drs. H. O. STERN Dentists

1355 E. 55th St.

vogal St. Clair Ave.

NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprto ob sredah dopoldne in ob nedeljah.

Božični prazniki so tu!

Cenjenim rojakom naznajamo, da imamo v zalogi krasne "jaslice" in drugovrstne okraske za kinčanje božičnih jaslic.

Nadalje imamo tudi krasne nabožne slike kot jih vidite tu na sliki. Velikost teh slik je 11 x 11. Komad stane 25c.

Poleg teh imamo tudi krasne božične razglednike po 5c. in 10c. komad.

Po vse te stvari pišite na:

"EDINOST"

1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

POZOR!

Jaslice v velikosti 6 X 7 — 50c.
Jaslice v velikosti 9 X 10 — \$1.00

Jaslice v velikosti 6 X 7 — 50c.
Jaslice v velikosti 9 X 10 — \$1.00

KRIŽARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Spisal: H. Sienkiewich.

Poslov.: Podravski.

(Dalje.)

"Kaj pa tako jim kralj prvi napevo vojno?" so vprašali sosedje.

Toda Matija odmaje z glavo.

"Glejte! Jaz sem ogledoval vse to od blizu in sem zapazil marsikaj. Ko bi bil naš kralj potomec starega kraljevega rodu, česar udje so bili vedno kristjani, pa bi morda prvi vdaril na Nemce. Toda naš kralj Ladislav Jagiello ki je kaj dober gospod in katerega, naj Bog ohrani pri življenju in zdravju, je bil poprej nego smo ga mi izvolili za svojega kralja, litevski veliki knez in pagan ter je še le pred nedavnim sprejel krščansko vero, radi cesar. Nemci neprstano lajajo po svetu, da v njem tiči še vedno paganska duša. Radi tega ni mogoče, da bi on sam prvi napovedal vojno in preival krščansko kri. Iz tega vzroka tudi ne gre na pomoč Vitoldu, dasi ga roke srbe, kajti meni je znano tudi to, da sovraži Križarje kakor kugo."

S takim govorjenjem si je pridobil Matija slavo pametnega človeka, ki zna vsako reč razložiti kakor na mizi.

V Krešnji so ga torej vsako nedeljo po sv. maši obkoliли sosedje, pozneje pa je bilo običajno, da je ta ali oni sosed, ki je slišal kako novico, odšel takoj v Bogdanec, da mu je ondi stari Matija pojasnil to, cesar navadna plemiška glava ni mogla razumeti. On je vsakega rad velil in ga pogostil, z vsakim se je rad razgovarjal, in ko je gost končno odhajal, poslovil se je Matja od njega z besedami:

"Čudite se moji pameti, toda kadar se vrne Zbišek, temu se boste še le čudili. On je sposoben, da sedi pri kraljevem posvetovanju, tako je pameten in razsoden."

In ker je zagotavljal tako svoj goste, je uveril o tem tudi samega sebe in Jaglenko. Zbišek sam mu je zdel podoben kraljeviču bajki. Ko je nastala pomlad, sta komaj še ostala pri domačiji.

Vrnile so se lastavice, vrnile se čaplje in prepelice so se začele oglašati po žitu, vrnili so se žrjavni in slavčki — samo Zbišek se ni vrnil.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 5. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu! — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik Josef Zakrajšek, podpredsednik John Jakšic, tajnik, John Vidervol, zapisnikar Jos. B. Zaversnik, blagajnik Anton Bašča, nadzornike, Anton Kozelj, Anton Strniša, Viktor Kompare, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar, Vratar, John Peterlin, Sprevidel, Jos. Zakrajšek ml., Zastavonosa, Alojz Somrak.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo

Toda med tem ko so ptice prihajale z juga, prinašal je severni veter preko ovojne. Pripovedovali so o bitkah in bojih, v katerih je gibč: Vitold zmagal ali pa bil premagan; govorili so o velikih izgubah, ki so jih pretrpeli Nemci radi bolezni in zime. Končno se je po vsej krajini razširila radostna novica, da je po gumeni Kiejsutovič vzel Novo Kovno ali Gotteswerder ter ga razdrlikal, da ni ostal kamen na kamenu. Ko je čel Matija to novico, je takoj zasedel konja in odjezdil v Zgorelico.

"Ha," je dejal, "znan mi je ta kraj, ker smo ondi z Zbiškom in Skirvoillom Križarje dobro naklestili. Ondi smo tudi vjeli poštenega gospoda de Lorce. Glej, Bog je dal, da se je Nemcem ondi spodrsnilo, kajti tega gradu ni bilo lahko dobiti."

Jagjenka je slišala še pred Matijevim prihodom o vzjetju Novega Kovna, toda on ni dopustil, radi cesar sta se prepirla ves teden. Ko sta se pa nekega večera jela zopet pričekati v Zgorelicah, je priletel načik vetr v sobo služabnik, iz Bogdani, brez kape in brez čevljev, ter prihitevši k skedenju, v katerem sta bila sedela, zaklical na vso moč:

"Mladi gospodar se je vrnil."

Zbišek se je res vrnil, toda bil je tako čuden; ne samo shujšan in zagoj, marveč tudi žalosten in kratekobesen. Čeh, ki je dospel že njim s svojo ženo, je govoril za njega in za-se. Rekel je, da se je bojni pohod mlademu vitezu očividno posrečil, ker je na Danuškin grob v Spihovu položil celo kopico pavovih in nojevin peres. Vrnil se je z zaplenjenimi konji in oklepi, od katerih sta bila zlasti dva nenavadno dragocena, dasi sta bila močno oguljena od udarev mečev in sekir.

(Dalje prihodnjič.)

ozdravi. Matere na Žmudskem bodo neprestano rodile otroke, a krv ni škoda, samo da se ne preliva zamašman."

"Meni je mar le za to, da se Zbišek vrne."

"Karak Bog da; tod daj Pog, da si, deklica, izrekla to o pravem času."

Preteklo je nekoliko mesev. V tem času so došle novice, da je bil mir v resnici sklenjen.

Zito je jelo že rumeneti, klasje se je pripogibalo k zemlji, detelja je zarudela, toda o Zbišku še ni bilo sledu.

Končno se Matija ni mogel več dalje premagovati, zato je sklenil odići v Spihov, da ondi v bližini Litve povpraša po Zbišku in da ob enem pogledu kako Čeh vodi gospodarstvo.

Jagjenka je hotela po vsej sili iti ž njim, toda on ni dopustil, radi cesar sta se prepirla ves teden. Ko sta se pa nekega večera jela zopet pričekati v Zgorelicah, je priletel načik vetr v sobo služabnik, iz Bogdani, brez kape in brez čevljev, ter prihitevši k skedenju, v katerem sta bila sedela, zaklical na vso moč:

"Mladi gospodar se je vrnil."

Zbišek se je res vrnil, toda bil je tako čuden; ne samo shujšan in zagoj, marveč tudi žalosten in kratekobesen. Čeh, ki je dospel že njim s svojo ženo, je govoril za njega in za-se. Rekel je, da se je bojni pohod mlademu vitezu očividno posrečil, ker je na Danuškin grob v Spihovu položil celo kopico pavovih in nojevin peres. Vrnil se je z zaplenjenimi konji in oklepi, od katerih sta bila zlasti dva nenavadno dragocena, dasi sta bila močno oguljena od udarev mečev in sekir.

(Dalje prihodnjič.)

V Jolietu sta se 10. t. m. poročila Mr. Mihael Stajdohar in Miss Elizabetha roj. Stefanič. Na družinskom domu neveste sta mlademu paru čestitala Rev. J. Plaznik, župnik iz South Chicage in Rev. Jeronim Knoblehar, sourednik lista Edinosa.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOKF OBLEKE po naročilu točno in ceno.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE ANGLEŠKE MOLITVENIE.

My Prayer-Book	\$2.00
The Young Man's Guide	2.00
The Catholic Girl's Guide	2.00
Manna of the Soul	1.00
Rejoice in the Lord	2.00
The Prisoner of Love	2.00
With God	2.00
Blessed Sacrament Book	2.50
Visits to Jesus in the Tabernacle	2.00
The Communion Prayer-Book50
The Communion Prayer-Book, zlata obreza	1.25
Child's Prayer-Book25
Key of Heaven	1.00
The Vest Pocket Manual of Devotions	1.00

Vsa pisma naslovljajte: —

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

ZASTAVICE:

1. Zjutraj ob očetu naslonjena se solzi. — opoldne oživljenja že sina rodi — zvečer pa že sin hodi okrog in moti ljudi, — po noči pa mati prezeba, da včasih pokajo kosti? — Kaj je to?

2. V nebesih je doma, pa je Bog Oče nima. Po rekli plava, pa je nima ne potok, ne morje, in ne nobena voda. Amerika jo ima, pa je vendar nima celi svet? Kaj je to?

3. S čim so cerkve v Ameriki po-

krite?

4. Kdo pri petju najbolj z jezikom migra?

(Poslal Mr. Kunst iz Waukegan, Ill.)

Rešitev zastavic iz prejšnjih števil "Edinosti", kakor tudi imena rešilcev priobčimo prihodnjic.

Uredništvo.

JE POZABIL.

Jaka: "Micka Vi veš da jaz Tebe ljubim, bi se li Ti možila z mano.

Micka: "Povedala sem Ti že pred enim tednom, rekla sem da ne.

Jaka: "Micka lepo prosim oproščenja, veš sem pozabil.

VAŠE PRIJATELJE DOBITE HITRO

iz starega kraja ako se obrnete na nas.

Imamo svojo podružnico v Ljubljani katera da našim potnikom vsa pojasnila da lahko dobijo svoje potne liste ter jim prekrbi TOČNO PROSTORE NA PARNIKIH.

Prepričani smo da boste zadovoljni z našo postrelbo.

ŠTRUKEL & HORAK

European Trading & Export Co.

88 — 9th Avenue,

New York, N. Y.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

AKO ŽELITE DOBITI DRUŽINO, rojake ali nevesto iz starega kraja v Ameriko, hitro in naravnost poslati denar po najnižjem kurzu, isti v stari kraj po najkrajši črti lepo in ugodno, se izyolite obrniti na:

EMIL KISS BANKIR

133 Second Avenue,

Prodajam PAROBRODNE LISTE iz stare domovine naravnost do vsakega kraja v Ameriki. — Izdelujem vsa notarska dela za dobavo svojcev. POTNIKOM V STARO DOMOVINO dobim potne liste in računam SAMO za konzularno prisobjino.

ROJAKI

Ki želite dobiti sorodnike iz starega kraja, pišite nam za pojasnila, ki jih damo vsakemu popolnoma brezplačno..

VARNO IN ZANESLJIVO

POŠILJAMO

... Denar v stari kraj najhitreje in najceneje.

ROJAKOM! Ki žele potovati v stari kraj, preskrbi mo potne liste.

IZVRŠUJEMO VSA NOTARSKA DELA:

.... MICHAEL ŽELEZNICKAR

Notary Public

VSA PISMA NASLAVLJAJTE NA:

"EDINOST" 1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.